

גילוי דעת בנוגע לסגירת ערוץ אל-ג'זירה

האגודה הישראלית לתקשורת מגנה בתוקף את החלטת הממשלה מתאריך 5.5.2024 לסגור את פעילותה של אל-ג'זירה בישראל על בסיס הוראת שעה שנחקקה בחודש אפריל האחרון. ההחלטה הסמיכה את שר התקשורת להורות על הפסקת שידורי הערוץ בישראל, לסגור את משרדיו בישראל, להחרים את ציודו; ולהגביל את הגישה מישראל לאתר האינטרנט ולערוץ הטלוויזיה של הרשת.

פעולות אלו חותרות תחת היסודות הבסיסיים ביותר של תקשורת חופשית בחברה דמוקרטית. אין פעולה חריפה ובוטה יותר כנגד חופש הביטוי, כנגד עיתונות חופשית וכנגד זכות הציבור לדעת מאשר מהלך ממשלתי לסגירת הנוכחות של גוף תקשורת במדינה בהליך מזורז, שאינו חייב להישען על תשתית עובדתית-ביטחונית מוצקה בעוד קיימים כלים פוגעניים פחות בחופש הביטוי כדי להתמודד עם סכנה לביטחון המדינה.

הפגיעה של פעולות אלו היא בראש ובראשונה בזכותו של כלי תקשורת לעשות את עבודתו. אבל מעבר לפגיעה הנקודתית בגוף התקשורת, הפגיעה המשמעותית יותר היא בזכותם של אזרחי ישראל להחשף לדיווח של כלי תקשורת נוסף המהווה חלק מסביבת התקשורת הבינלאומית. שאלת הדיוק של הדיווח של כלי תקשורת כזה או אחר, או של ההטיות שלו אינן רלוונטיות לסוגיה האם ממשלה צריכה לאפשר את פעילות הכלי.

כאשר קיימת לממשלה סמכות לסגור גוף תקשורת, הופכת הממשלה למעשה לשומרת סף הקובעת עבור האזרחים איזה מידע יופץ במדינה ולאיזה מידע ייחשפו. ממשלות מתפקדות כשומרות סף במדינות אוטוריטריות. בשנים האחרונות ממשלות רבות מעמיקות את אחיזתן במערכות הפצת המידע - ובייחוד אלו הדיגיטליות - כחלק מתהליך הפיכתן לאוטוריטריות. לעומת זאת, במדינה דמוקרטית מסורה ההחלטה לאיזה מידע להיחשף בידי האזרחים, שכן שיטת משטר זו מבוססת על האמונה בזכותם וביכולתם של אזרחים לשקול באופן חופשי את המידע שביבם ועל בסיסו להביע דעתם ולפעול בזירה הציבורית. כפי שציין השופט שמעון אגרנט עוד ב-1953 בתקופה בה הייתה חשופה מדינת ישראל הצעירה לאיומים ביטחוניים רבים לא פחות, חופש זה יסודי וקודם "למימושן של כמעט כל החירויות האחרות" בחברה דמוקרטית. אסור שהמדינה תוכל להגבילו באופן כה דרמטי ושרירותי.

השארת ההחלטה על כנה מקרבת אותנו לנהגי משטרים לא-דמוקרטיים אשר הולכים ומתחזקים במדינות כגון רוסיה, טורקיה, והונגריה. אנו קוראים, לכן, לממשלת ישראל ולשר התקשורת לחזור בהם לאלתר מההחלטה.

הוועד המנהל של האגודה הישראלית לתקשורת.